

Management Discussion and Analysis (MD&A)

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

1. ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมและดิจิทัลทีวี โดยครอบคลุม 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่ (1) ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ซึ่งครอบคลุมเทคโนโลยีทั้งระบบสื่อสารโทรคมนาคมระบบแบบไร้สาย (Wireless Network) ระบบสื่อสารแบบโครงข่ายสายสัญญาณ (Wired Network) และระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ตลอดจนระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิทัลทีวี (2) ผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นผู้ออกแบบ พัฒนา ประยุกต์ และเชื่อมต่อระบบต่างๆ ให้ใช้งานร่วมกันเป็นโซลูชันเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และ (3) การบริการ ซึ่งเป็นการให้บริการแบบครบวงจร ที่ครอบคลุม ตั้งแต่การให้คำปรึกษาถึงประเภทของเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า ตลอดจนการออกแบบ ติดตั้งฝึกอบรม ตลอดจนการบำรุงรักษาและการซ่อมแซมระบบหรืออุปกรณ์ต่างๆ ด้วยกลยุทธ์ของบริษัทฯ ไม่ว่าจะเป็นด้านนวัตกรรม (Innovation) ความสามารถในการแข่งขัน (Competency) รวมทั้งความน่าเชื่อถือของบริษัทฯ ในการให้บริการลูกค้า (Trusted Advisor) ส่งผลทำให้ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทฯ มีคุณภาพระดับสากล ทำให้บริษัทฯ ได้รับการรับรองมาตรฐานต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการรับรองมาตรฐานระดับสากลทั้งมาตรฐาน ISO 9001:2008 รวมทั้งได้รับรางวัลจากผู้ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีชั้นนำระดับโลกมากมาย

สำหรับอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ คือ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (ICT) และดิจิทัลทีวี ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาของระบบ ICT ภายในประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภายในภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงข่ายสัญญาณโทรศัพท์ 3G บนคลื่นความถี่ 2.1GHz. ซึ่งมีการเปิดประมูลในปี 2555 ที่ผ่านมา และการพัฒนาระบบการกระจายสัญญาณภาพและเสียงในรูปแบบดิจิทัล โดยการเปลี่ยนแปลงระบบการรับชมโทรทัศน์ของประเทศไทยจากระบบอนาล็อกให้เป็นระบบทีวีดิจิทัลทั้งหมดภายในปี 2559 ซึ่งนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวนี้ ส่งผลให้เกิดการลงทุนที่เกี่ยวกับระบบ ICT เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการเติบโตของบริษัทฯ

ถึงแม้รายได้ของบริษัทฯจะอิงกับหน่วยงานภาครัฐเป็นสัดส่วนที่มาก การปิดงบประมาณของหน่วยงานราชการอาจมีผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัทฯ แต่ปัจจุบันหน่วยงานราชการมีการกระจายไม่ให้เป็นประมาณมีการกระจายตัวอยู่ในช่วงไตรมาส 3-4 ซึ่งทำให้รายได้ของบริษัทฯ มีความสม่ำเสมอมากขึ้น

(ก) รายได้

บริษัทฯ มีรายได้รวมจำนวน 1,027.73 ล้านบาท ในปี 2558 จำนวน 717.32 ล้านบาท ในปี 2559 และจำนวน 681.17 ล้านบาท ในปี 2560 ซึ่งรายได้รวมของบริษัทฯ ในปี 2560 ประกอบด้วย รายได้จากการขายและการบริการ และรายได้อื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.13 และ ร้อยละ 0.87 ตามลำดับ โดยรายได้จากการขายและการบริการ ของบริษัทฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. Overview of Operating Performance

The Company provides telecommunications and digital TV technology services covering three product categories, namely (1) products which the Company is an authorized distributor related to wireless networks, wired networks and multimedia systems, as well as broadcasting and digital TV systems (2) products, which are customized and integrated under the PlanetComm brand into customized solutions; and (3) full-range services encompassing consultation, design, installation, training as well as system/equipment maintenance and repair.

The Company's competitive strategies in innovations, competency and service reliability keep its products and services on par with international standards and obtain various certifications, e.g. ISO9001:2008, as well as awards from many world-class technology providers.

Industries that affect the Company's operations include the ICT industry and digital TV industry, both of which play a vital part in the country's infrastructure through policies on the development of the 3G mobile network in 2.1 GHz frequency band, the auction of which was carried out in 2012, and the development of digital TV broadcasting to fully replace the analog system within the year 2016. These infrastructure development policies will encourage massive ICT investments, which are favorable to the Company's growth.

Although the Company's revenue relies largely on government agencies, closing state budget can affect our operating performance. However, the government sector presently prevented budget concentration in the third and fourth quarters by adopting an evenly-scheduled spending scheme, enabling the Company to earn more regular income.

(a) Revenue

The Company's total revenue amounted to 1,027.73 million Baht in 2015, 717.32 million Baht in 2016 and 681.17 million Baht in year 2017. The Company's total revenue in 2017 included revenue from sales and service and other revenues, figured as 99.13% and 0.87% respectively. The Company's revenue can be summarized as follows;

1. รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายและการบริการเป็นจำนวน 1,019.22 ล้านบาท จำนวน 715.46 ล้านบาท และ 675.24 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากการขายและการบริการของบริษัทฯ ในปี 2560 สามารถแบ่งเป็นรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย จำนวน 402.84 ล้านบาท รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm จำนวน 142.81 ล้านบาท และรายได้จากการบริการ จำนวน 129.59 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.66 ร้อยละ 21.15 และร้อยละ 19.19 ของรายได้จากการขายและการบริการตามลำดับ

1. Revenue from sales and services

In 2014-2016, the Company earned revenue from sales and services of 1019.22 million Baht, 715.46 million Baht and 675.24 million Baht respectively. In 2017, the revenue was divided into sales of distributed products, sales of PlanetComm products and services revenue of 402.84 million Baht, 142.81 million Baht and 129.59 million Baht respectively, as the percentage of 59.66, 21.15 and 19.19 respectively.

รายได้จากการขายและการบริการ Revenue from sales and services	ปี 2560 (2017) ล้านบาท (Mil.Baht)	ปี 2559 (2016) ล้านบาท (Mil.Baht)	ปี 2558 (2015) ล้านบาท (Mil.Baht)
รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย Revenue from distributed products	402.84 (59.66%)	504.31 (70.49%)	720.50 (70.69%)
รายได้จากผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm Revenue from PlanetComm products	142.81 (21.15%)	97.12 (13.57%)	181.63 (17.82%)
รายได้จากการบริการ Revenue from services	129.59 (19.19%)	114.03 (15.94%)	117.09 (11.49%)
รวมรายได้จากการขายและการบริการ Total revenue from sales and services	675.24 (100.00%)	715.46 (100.00%)	1,019.22 (100.00%)

หมายเหตุ (Note) :

มีการจัดประเภทตัวเลขในส่วนของรายได้จากการขาย รายได้จากการบริการ และต้นทุนขายและบริการของปี 2558 ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทในปี 2559 และ 2560
Figures on revenue from distributed products, revenue from PlanetComm products and revenue from services in 2015 was re-categorized in accordance with category in 2016 and 2017.

รายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย

ในปี 2558 – 2560 บริษัทฯ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย 720.50 ล้านบาท 504.31 ล้านบาท และ 402.84 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 70.69 ร้อยละ 70.49 และ ร้อยละ 59.66 ตามลำดับ ของรายได้จากการขายและบริการของบริษัทฯ ตามลำดับ โดยรายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่ (ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม และ (ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

Revenue from distributed products

The Company's revenue from 2015-2017 distributed products totaled 720.50 million Baht, 504.31 million Baht, and 402.84 million Baht, figured as 70.69%, 70.49 % and 59.66 respectively of the total sales and services revenue. The products distributed by the Company are divided into two main groups, namely (a) products related to telecommunications systems and (b) products related to broadcasting and digital TV systems which can be summarized as follows

รายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย Revenue from distributed products	ปี 2560 (2017) ล้านบาท (Mil.Baht)	ปี 2559 (2016) ล้านบาท (Mil.Baht)	ปี 2558 (2015) ล้านบาท (Mil.Baht)
(ก) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม (a) Telecommunications systems	386.29 (95.89%)	421.19 (83.52%)	643.32 (89.29%)
(ข) ระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี (b) Broadcasting and digital TV systems	16.55 (4.11%)	83.12 (16.48%)	77.18 (10.71%)
รวมรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย Total revenue from distributed products	402.84 (100.00%)	504.31 (100.00%)	720.50 (100.00%)

(ก) รายได้จากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเป็นจำนวน 643.32 ล้านบาท จำนวน 421.19 และจำนวน 386.29 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย เท่ากับ ร้อยละ 89.29 ร้อยละ 83.52 และร้อยละ 95.89 ตามลำดับ

ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 643.32 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 89.29 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ซึ่งเพิ่มขึ้นปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 9.44 เป็นผลจากบริษัทฯ มีโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นโครงการปรับปรุงพัฒนาระบบสื่อสารดาวเทียม TES (Telephony Earth Station) พร้อมติดตั้ง จำนวน 103.18 ล้านบาท

ในปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 421.19 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 83.52 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ซึ่งลดลงจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 34.53 เป็นผลมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ ที่มีผลกระทบมาจากสถานการณ์โลก และความผันผวนของราคาน้ำมันที่มีการปรับลดมาตลอดทั้งปี ทำให้หลายโครงการของลูกค้าของบริษัทฯ ชะลอตัวหรือเลื่อนการลงทุนออกไป

สำหรับปี 2560 บริษัทฯ รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 386.29 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 95.89 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายทั้งหมด ซึ่งลดลงจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 8.29 ซึ่งการลดลงของรายได้กลุ่มนี้มีสาเหตุมาจากการแข่งขันในตลาดที่สูงมากขึ้น

(ข) รายได้จากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

ในปี 2558-2560 รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเป็น จำนวน 77.18 ล้านบาท จำนวน 83.12 ล้านบาท และ 16.55 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายเท่ากับ ร้อยละ 10.71 ร้อยละ 16.48 และร้อยละ 4.11 ตามลำดับ

ในปี 2558 รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีมีจำนวนลดลง เหลือเพียง 77.18 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 10.71 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ซึ่งลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 50.58 เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านระบบแพร่ภาพสัญญาณโทรทัศน์จากระบบอนาล็อก เป็นระบบดิจิตอล ไม่เป็นไปตามที่ภาครัฐคาดการณ์ไว้ และมีการชะลอการลงทุนในสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ส่งผลกระทบให้รายได้ในส่วนนี้ลดลง

ในปี 2559 รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 7.70 เป็นผลมาจากบริษัทฯ ได้มีการส่งมอบโครงการขนาดใหญ่ในการติดตั้งระบบรถถ่ายทอดนอกสถานที่ระบบคมชัดสูง ซึ่งมีมูลค่าโครงการถึง 85 ล้านบาท

สำหรับปี 2560 รายได้กลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณและดิจิตอลทีวีมีมูลค่าทั้งสิ้น 16.55 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 80.09 % ซึ่งมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของความต้องการของลูกค้าซึ่งลงทุนสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีไร้สายแทนระบบถ่ายทอดสัญญาณ

(a) Revenue from products related to telecommunications systems

In 2015-2017, the Company recorded revenue from distributed products related to telecommunications systems at 643.32 million Baht 421.19 million Baht, and 386.29 million Baht respectively, equal to 89.29%, 83.52 and 95.89% respectively.

In 2015, the Company had revenue from distributed telecommunications products of 643.32 million Baht or figured as 89.29% of total sales of distributed products, increasing from the same period last year by 9.44%. The increase comes from mega-project on TES (Telephony Earth Station) development and installation valued 103.18 million Baht.

In 2016, the Company had revenue from distributed telecommunications products of 421.19 million Baht or 83.52% of total sales of distributed products, decreasing from the same period last year by 34.53%. The decrease comes from Thailand's economic slow-down, global situation, oil price fluctuation with continuous decreasing trend, led to suspension of customers' project or delay of investment.

In 2017, the Company had revenue from distributed and telecommunication product of 386.29 million Baht or 95.89% of distributed products, decreasing from year 2016 by 8.29% affected from Thailand market competitive.

(b) Revenue from products related to broadcasting and digital TV systems

In 2015-2017, revenue from broadcasting and digital TV products distributed by the Company amounted to 77.18 million Baht, 83.12 million Baht and 16.55 million Baht respectively, figured as the ratio to revenue from distributed products, equal to 10.71%, 16.48% and 4.11% respectively.

In 2015, the revenue from broadcasting and digital TV products distributed by the Company was dropped to 77.18 million Baht or 10.71% of total revenue from distributed products, representing a year –on-year increase of 50.58% as the transformation from analog to digital TV broadcasting cannot meet the government expectation and a slow-down of investment on TV channels made lower revenue from this field.

In 2016, the revenue from broadcasting and digital TV products distributed by the Company was increased 7.70% from the same period last year. Such increase came from consignment of mega projects of up to 85 million Baht for high resolution broadcasting mobile vehicle.

In 2017, the revenue from broadcasting and digital TV products distributed by the Company was decreased to 16.55 million Baht or reduced 80.09% from year 2016, the income reduce, affected from Broadcast provider has invested in wireless network instead broadcasting system.

ผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เป็นจำนวน 181.63 ล้านบาท 97.12 ล้านบาท และ 142.81 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 17.67 ร้อยละ 13.54 และร้อยละ 20.97 ของรายได้จากการขายและบริการ ตามลำดับ

ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ 181.63 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 17.67 ของรายได้จากการขายและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เนื่องจากบริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายรถสื่อสารโทรคมนาคมเคลื่อนที่จำนวนมากขึ้น

ในปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ จำนวน 97.12 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 13.54 ของรายได้จากการขายและบริการ ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 46.53 เนื่องจากในปี 2559 มีการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ มีหลายโครงการได้มีการขอหยุดและชะลอการลงทุนออกไปก่อน ซึ่งคาดว่าจะในปี 2560 โครงการดังกล่าวจะกลับมาดำเนินการต่อ

ในปี 2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ จำนวน 142.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.97% ของรายได้จากการขายและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 47.04% ซึ่งยอดขายที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นยอดขายของผลิตภัณฑ์กล่องดิจิทัลทีวี PlanetComm สืบเนื่องจากนโยบายยกเลิกนาฬิกาทีวีของรัฐบาล

รายได้จากการบริการ

รายได้จากการบริการของบริษัทฯ นั้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้บริการบำรุงรักษา และซ่อมแซม โดยในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการบริการเป็น จำนวน 117.09 ล้านบาท 114.03 ล้านบาท และ 129.59 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสัดส่วนรายได้จากการบริการของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 11.39 ร้อยละ 15.90 และร้อยละ 19.02 ของรายได้จากการขายและบริการ ตามลำดับ

ซึ่งในปี 2560 รายได้จากการบริการแบ่งออกเป็นสัดส่วนดังนี้

- รายได้จากการให้บริการบำรุงรักษา จำนวน 15.67 ล้านบาท
- รายได้จากการซ่อมแซม 9.38 ล้านบาท
- รายได้จากการให้เช่าและบริการอุปกรณ์สื่อสาร 92.08 ล้านบาท
- รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในอาคาร 12.46 ล้านบาท

2. รายได้อื่น

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีรายได้อื่นเป็น จำนวน 8.51 ล้านบาท 1.86 ล้านบาท และ 5.93 ล้านบาทตามลำดับ ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 8.51 ล้านบาท โดยรายได้อื่นที่สำคัญประกอบด้วยรายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์จำนวน 5.63 ล้านบาท เงินสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาดจากผู้จัดจำหน่ายสินค้าจำนวน 2.08 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ 0.54 ล้านบาท กำไรจากการขายสินทรัพย์จำนวน 0.26 ล้านบาท

ในปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 1.86 ล้านบาท โดยรายได้อื่นที่สำคัญประกอบด้วยดอกเบี้ยรับ 0.56 ล้านบาท กำไรจากการขายสินทรัพย์จำนวน 0.27 ล้านบาท และอื่นๆ 1.03 ล้านบาท

สำหรับปี 2560 รายได้อื่นรวม 5.93 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ 0.29 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 5.14 ล้านบาท และรายได้อื่นๆ 0.50 ล้านบาท (ข) ต้นทุนและค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนขาย ต้นทุนบริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และดอกเบี้ยจ่าย โดยในปี 2558- 2560 บริษัทฯ มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม จำนวน 958.89 ล้านบาท 745.04 ล้านบาท และ 719.51 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

Revenue from PlanetComm Products

In 2015-2017, the Company's PlanetComm's products revenue totaled 181.63 million Baht, 97.12 million Baht and 142.81 million Baht respectively, accounting for 17.67 %, 13.54% and 20.97% of total sales and services revenue respectively.

In 2015, PlanetComm products revenue amounted to 181.63 million Baht or 17.67% of revenue from sales and services due to the revenue from selling mobile vehicle

In 2016, PlanetComm products revenue amounted to 97.12 million Baht or 13.54% of revenue from sales and services, as 46.53% decreasing from the same period of previous year. The decrease was caused by economic slow-down in 2016, led to delay of projects and investment. It was predicted that the suspended projects would be recovered and actualized in 2017.

In 2017, PlanetComm products revenue amounted to 142.81 million Baht or 20.97% of revenue from sales and services, as 47.04% increasing from year 2016. The increased revenue from PlanetComm Set top box, as the policy of the government to cancel analog system.

Revenue from services

The Company's services revenue comes mostly from maintenance and repair services. In 2015-2017, the Company had services revenue of 117.09 million Baht, 114.03 million Baht and 129.59 million Baht respectively, accounted for 11.39%, 15.90% and 19.02% of total sales and services revenue respectively.

In 2017, the Company recorded services revenue breakdown as follow;

- Maintenance service agreement income of 15.67 million Baht
- Repair service of 9.38 Million Baht
- Communication Equipment Rental income of 92.08 Million Baht
- Hi-speed internet service 12.46 Million Baht

2. Other revenue

In 2015-2017, the Company had other revenue of 8.51 million Baht, 1.86 million Baht and 5.93 respectively. In 2015, the Company generated other incomes at 8.51 million Baht, mostly from equipment rental at 5.63 million Baht, financial support for marketing activities from distributor at 2.08 million Baht, received interest at 0.54 million Baht and profit from asset sales at 0.26 million Baht.

In 2016, the Company's other revenue was 1.86 million Baht. Key components of other revenue include equipment rentals at 0.56 million Baht, profit from assets sale at 0.27 million Baht and others at 1.03 million Baht.

In 2017, the Key components of the other revenue included gain on exchange rate 5.14 million and interest income 0.29 million Baht and other income 0.50 million Baht.

(b) Costs and expenses

Main expenses of the Company consist of sales and services costs, sales and administrative expense and interest expense. In 2015-2017, the Company's total costs and expenses amounted to 958.89 million Baht, 745.04 million Baht and 719.51 million Baht respectively, as per the following details.

1. ต้นทุนขายและบริการ และอัตรากำไรขั้นต้น

ต้นทุนขายและบริการถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ มีต้นทุนขายและบริการ จำนวน 746.20 ล้านบาท ในปี 2558 จำนวน 555.28 ล้านบาท ในปี 2559 และจำนวน 541.83 ล้านบาท ในปี 2560 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 73.21 ร้อยละ 77.61 และร้อยละ 80.24 ของรายได้จากการขายและบริการ ซึ่งต้นทุนขายและบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งได้เป็น ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm และต้นทุนการบริการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. Sales and services costs and Gross Profit Margin (GPM)

The sales and services costs are regarded as main expenses of the Company. In 2015, the sales and services cost was 746.20 million Baht, 555.28 million Baht in 2016 and 541.83 million Baht in 2017, accounting for 73.21%, 77.61% and 80.24% of total sale and service revenue, respectively. The Company's sales

ต้นทุนจากการขายและบริการ Revenue from sales and services	ปี 2560 (2017)		ปี 2559 (2016)		ปี 2558 (2015)	
	ล้านบาท (Mil.Baht)	อัตรากำไรขั้นต้น (GPM %)	ล้านบาท (Mil.Baht)	อัตรากำไรขั้นต้น (GPM %)	ล้านบาท (Mil.Baht)	อัตรากำไรขั้นต้น (GPM %)
ต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย (Cost of Sales on Distributed Products)	311.44	22.69	381.15	24.42	521.87	27.57
- ระบบสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunications)	297.32	23.03	305.05	27.57	456.44	29.05
- ระบบถ่ายทอดสัญญาณTV (Broadcasting and digital TV)	14.12	14.69	76.1	8.45	65.43	15.22
ต้นทุนผลิตภัณฑ์ PlanetComm (Cost of PlanetComm Products)	130.54	8.59	95.71	1.45	146.85	19.15
ต้นทุนการบริการ (Cost of Services)	99.85	22.95	78.42	31.23	77.48	33.83
รวมต้นทุนขายและบริการ (Total Cost of Sales and Services)	541.83	20.46	555.28	22.39	746.2	26.79

ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย

ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ในปี 2558- 2560 เท่ากับจำนวน 521.87 ล้านบาท 381.15 ล้านบาท และ 311.44 ล้านบาท ตามลำดับ โดยต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ได้แก่ (ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม และ (ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

(ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเป็นจำนวน จำนวน 456.44 ล้านบาท 305.05 ล้านบาท และ 297.32 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 29.05 ร้อยละ 27.57 และร้อยละ 23.03 ตามลำดับ

ในปี 2558 เนื่องจากโครงการประเภทระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่ส่งมอบนั้นเป็นโครงการที่มีผลิตภัณฑ์ของ CISCO เป็นส่วนประกอบในสัดส่วนที่น้อย สัดส่วนของงานดาวเทียมและโครงข่าย Networking ซึ่งมีต้นทุนที่สูงกว่ามีปริมาณขายที่มากขึ้นจึงทำให้อัตรากำไรขั้นต้นในงวดดังกล่าวลดลงจากปีก่อนหน้า

ในปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 305.05 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นต้นเท่ากับร้อยละ 27.57 ลดลงจากในปี 2558 เนื่องจากลดลงแปรผันตามยอดขาย สาเหตุจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการชะลอการลงทุน อันเป็นผลกระทบมาจากเศรษฐกิจภายในประเทศ งบประมาณของภาครัฐได้ถูกเลื่อนการอนุมัติโครงการออกไปก่อน เพื่อรอความชัดเจนในทิศทางการลงทุน ซึ่งเป็นผลให้ทั้งกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีหดตัว ไม่ขยายตัวดังที่คาดหวังไว้

สำหรับปี 2560 บริษัทฯ ทำกำไรขั้นต้นในสินค้ากลุ่มได้น้อยลง คือ มีต้นทุนรวมเท่ากับ 297.32 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ 23.03 เนื่องจากการแข่งขันในตลาดที่สูงขึ้น มีตัวแทนจำหน่ายในไทยมากขึ้นทำให้บริษัทต้องใช้นโยบายราคาเข้าสู่

Products distributed by the Company

The sales cost of products distributed by the Company in 2015-2017 amounted to 521.87 million Baht 381.15 million Baht and 311.44 million Baht respectively. The sales cost of distributed products can be divided into two groups, namely (a) products related to telecommunications systems and (b) products related to broadcasting and digital TV systems

(a) Products related to telecommunications systems

In 2015-2017, the sales cost of telecommunications products distributed by the Company was 456.44 million Baht, 305.05 million Baht and 297.32 million Baht respectively, figured as a GPM of 29.05% , 27.57% and 23.03% respectively.

In 2015, Cisco-interfaced projects made up only a small portion of telecommunications projects delivered in 2014. On the other hand, satellite and networking projects that carried higher costs had increased in sales volume, causing the GPM to drop from the previous year

In 2016, the Company's sales cost of distributed telecommunications products totaled 305.05 million Baht, figured as a GPM of 27.57%. The figure shrank from 2015 because of economic slow-down, delay of investment by public and private sector, delay of government budget for project approval led to shrank technology industry.

In 2017, the Company made a lower margin of telecommunications products, the cost was 297.32 million Baht, figured as a GPM 23.03% due to high competitors in the market. Thus, the company had to use pricing strategy against the competitors.

(ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

ในปี 2558-2560 ต้นทุนผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเป็นจำนวน จำนวน 65.43 ล้านบาท 76.10 ล้านบาท และ 14.12 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 15.22 ร้อยละ 8.45 และร้อยละ 14.69 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตรากำไรขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีมีความผันผวน เนื่องจากเป็นตลาดที่บริษัทฯ เพิ่งเริ่มทำตลาดอย่างจริงจัง จึงทำให้มีอำนาจต่อรองค่อนข้างน้อย

ผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm

ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm ในปี 2558-2560 เท่ากับจำนวน 146.85 ล้านบาท 95.71 ล้านบาท และ 130.54 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 19.15 ร้อยละ 1.45 และร้อยละ 8.59 ตามลำดับ

สำหรับปี 2560 ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เท่ากับ 130.54 ล้านบาทหรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 8.59 ซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพของสินค้ากลุ่มกล่องดิจิตอลทีวี (Set top box) ในปี 2559 ต่อมาเมื่อบริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในปีนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งต้นทุนบางส่วนบริษัทได้รับรู้ไปแล้วในปีก่อน จึงทำให้ในปี 2560 ต้นทุนที่รับรู้จึงต่ำลง

1. ต้นทุนการบริการ

ในปี 2558-2560 ต้นทุนบริการของบริษัทฯ เท่ากับ จำนวน 77.48 ล้านบาท 78.42 ล้านบาท และ 99.85 ล้านบาทตามลำดับ โดยต้นทุนบริการของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนการให้บริการ ต้นทุนค่ารับประกันและซ่อมบำรุงที่บริษัทฯ ต้องจ่ายให้กับผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย ต้นทุนเงินเดือนฝ่ายบริการหลังการขาย และค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ โดยในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นจากการบริการของบริษัทฯ เท่ากับร้อยละ 33.82 ร้อยละ 31.23 และร้อยละ 22.95 ตามลำดับ

2. ค่าใช้จ่ายในการขาย

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขาย จำนวน 77.01 ล้านบาท ในปี 2558 จำนวน 61.94 ล้านบาทในปี 2559 และจำนวน 60.21 ล้านบาทในปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.49 ร้อยละ 8.63 และ 8.84 ของรายได้รวมตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายเท่ากับ 60.21 ล้านบาท ประกอบไปด้วยสัดส่วนค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าใช้จ่ายพนักงานขายร้อยละ 56.72 ค่าใช้จ่ายทางการตลาดอื่นร้อยละ 2.56 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางร้อยละ 6.87 และค่าโฆษณาร้อยละ 33.86 ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.84ของรายได้รวม ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2559 ซึ่งมีค่าใช้จ่ายขายเท่ากับ 61.94 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากยอดขายที่ลดลงทำให้ค่าใช้จ่ายแปรผันลดลงด้วยเล็กน้อย

3. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ปี 2560 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหารเท่ากับ 103.45 ล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายพนักงานร้อยละ 37.76 ค่าเสื่อมราคาร้อยละ 27.70 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 23.89 และค่าเช่าร้อยละ 10.65 ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.19 ของรายได้รวม ลดลงจากค่าใช้จ่ายในการบริหารจากปี 2559 จำนวน 11.06 ล้านบาท เนื่องมาจากนโยบายการบริหารค่าใช้จ่ายที่เคร่งครัดของทางบริษัทฯ

4. ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน จำนวน 10.10 ล้านบาท 13.32 ล้านบาทและ 14.02 ล้านบาท ตามลำดับ ภาวะดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทฯ เกิดขึ้นจากการใช้วงเงิน L/L, P/N และ LC/TR ซึ่งเป็นวงเงินกู้ยืมประเภทหมุนเวียนในการสั่งซื้อสินค้าทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพื่อการลงทุนในธุรกิจเงินของบริษัทฯ โดยในปี 2558-2560 มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเท่ากับ 260.91 ล้านบาท 249.20 ล้านบาท และ 282.72 ล้านบาท ตามลำดับ และในปี 2560 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารแห่งหนึ่งเท่ากับ 22.60 ล้านบาท

(b) Products related to broadcasting and digital TV systems

In 2015-2017, the cost of broadcasting and digital TV products distributed by the Company was 65.43 million Baht, 76.10 million Baht and 14.12 million Baht respectively or a GPM of 15.22%, 8.45% and 14.69% respectively. The GPM of this product group was relatively volatile since the Company had just begun marketing this line of product so negotiation power is minimal.

Products under PlanetComm brand

The sales cost of PlanetComm products in 2015-2017 was 146.85 million Baht, 95.71 million Baht, and 130.54 million Baht respectively, representing a GPM of 19.15%, 1.45 %, and 8.59% respectively.

In 2017, the sales cost of PlanetComm products was 130.54 million Baht, representing a GPM of 8.59%, the key product sales of this year is Set Top Box group which the type of low margin.

1. Services cost

In 2015-2017, the Company's service cost was 77.48 million Baht, 78.42 million Baht and 99.85 million Baht respectively. These costs include the cost of services, the cost of warranty and maintenance paid to manufacturers or distributors, the cost of salaries for post-sale service department and amortization. In 2015-2017, the Company's GPM from services was 33.82%, 31.23% and 22.95% respectively.

2. Sales expense

The Company recorded sales expense in 2015 of 77.01 million Baht, 61.94 million Baht in 2016, and 60.21 million Baht in 2017, equal to 7.49%, 8.63% and 8.84% of total revenue respectively.

In 2017, the Company's sales expense totaled 60.21 million Baht, comprised of sales representative expense, marketing expense and traveling expense at 56.72%, 2.56% and 6.87 % of total sales expenses and advertising expense 33.86% respectively. In 2017, the sales expenses were figured as 8.84 % of total revenue which resemble to year 2016. with sales expense totaled 61.94 million Baht due to slightly decreased of sales volume.

3. Administrative expense

The Company's administrative expense was 103.45 million Baht in 2017 representing 37.76% for personnel expenses, 27.70% for depreciation, 23.89% for operation expense and 10.65 % for rentals expense. The Company's administrative expense in 2017 was figured as 15.19% of total revenue, decreasing from its in 2016 of 11.06 million Baht due to control expenses policy from the management.

4. Financial expense

In 2015-2017, the Company incurred financial expense of 10.10 million Baht, 13.32 million Baht and 14.02 million Baht respectively. Interest expense mostly incurred from use of L/L, P/N and LC/TR loans, which were current loans for domestic and international purchase orders. In 2015-2017, the Company borrowed 260.91 million Baht, 249.20 million Baht and 282.72 million Baht respectively in short-terms period from financial institutions. In 2016, the Company has long-terms loan with a financial institution amounted to 22.60 million Baht.

(ค) กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ

จากผลการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ในปี 2559 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิ 24.72 ล้านบาท คิดเป็นอัตรขาดทุนสุทธิ ร้อยละ 3.45 และบริษัทฯ มีกำไรเบ็ดเสร็จอื่นจากผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย 8.04 ล้านบาท จึงทำให้กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี เท่ากับขาดทุน 16.68 ล้านบาท คิดเป็นอัตรขาดทุนสุทธิร้อยละ 2.33

ในปี 2560 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิ 31.62 ล้านบาท คิดเป็นอัตรขาดทุนสุทธิ ร้อยละ 4.64 ด้านของรายได้รวม

อัตรผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

เมื่อพิจารณาอัตรผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เท่ากับร้อยละ 11.31 ในปี 2558 ร้อยละ (5.40) ในปี 2559 และร้อยละ (7.60) ในปี 2560 โดยในปี 2558 บริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นจำนวน 35 ล้านบาท คิดเป็นอัตรการจ่ายเงินปันผลเท่ากับร้อยละ 69 สำหรับปี 2559 และ 2560 บริษัทฯ ไม่ได้มีการจ่ายเงินปันผล

ฐานะทางการเงิน

(ก) สินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2558-2560 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวม จำนวน 932.52 ล้านบาท 837.76 ล้านบาท และ 848.07 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทฯ ได้แก่ ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น สินค้าคงเหลือ และส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ โดยในปี 2558 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 36.80 ร้อยละ 26.99 และร้อยละ 9.51 ตามลำดับ ในปี 2559 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 36.89 ร้อยละ 26.41 และร้อยละ 13.62 ตามลำดับ สำหรับปี 2560 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 33.16 ร้อยละ 21.16 และร้อยละ 18.10 ตามลำดับ ทั้งนี้รายละเอียดของสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 347.02 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 313.40 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 และจำนวน 289.61 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.21 ร้อยละ 37.41 และร้อยละ 34.15 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ บริษัทฯ มีนโยบายการให้ระยะเวลาชำระหนี้ (Credit Term) แก่ลูกค้าทั่วไปประมาณ 30 - 90 วัน โดย ณ สิ้นปี 2558 - 2560 บริษัทฯ มีระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 132.85 วัน 205.63 วัน และ 194.74 วันตามลำดับ

(c) Net Profit and Net Profit Margin (NPM)

In 2016, the Company's net loss amounted to 24.72 million Baht, figured as 3.45%. The Company had comprehensive income profits from actuarial science based- speculation at 8.04 million Baht. The total comprehensive income in 2016 amounted to loss 16.68 million Baht, figured as net loss of 2.33%.

In 2017, the reasons were mention above affect to the company's net loss amounted to 31.62 million Baht, figured as 4.64%

Return on equity

The return on equity ratio 11.31% in 2015, (5.40%) in 2016 and (7.60%) in 2017. In 2015, the Company paid dividend to shareholders totaling 35 million Baht or a payout of 69% no dividend payment in year 2016 and 2017.

2 Financial Position

(a) Assets

In 2015-2017, the Company's total year-end assets amounted to 932.52 million Baht, 837.76 million Baht and 848.07 million Baht respectively. Key assets include trade receivables and other account receivables, leftover inventory, lease hold improvement and equipment. In 2015, The key assets to total asset ratios were were 36.80%, 26.99% and 9.51% respectively. In 2015, the key assets to total assets ratio were 36.89%, 26.41% and 13.62% respectively. In 2016, the key assets to total assets ratio were 33.16%, 21.16% and 18.10% respectively Details of the Company's key assets are as follows

Trade receivables

The Company had trade receivables before doubtful accounts deduction amounted 347.02 million Baht at year end 2015, 313.40 million Baht at year end 2016 and 289.61 at year end 2017 figured as 37.21 %, 37.41% and 34.15% of total assets respectively. The Company has a policy to grant a credit terms from 30-90 days to general customers. At year end of 2015-2017, the Company recorded an average collection period of 132.85 days, 205.63 days and 194.74 days respectively.

ระยะเวลาค้างชำระ Revenue from sales and services	ณ 31 ธ.ค. 2560 (As of December 31, 2017)		ณ 31 ธ.ค. 2559 (As of December 31, 2016)		ณ 31 ธ.ค. 2558 (As of December 31, 2015)	
	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ (Not overdue)	99.77	34.45	218.16	69.61	156.36	45.06
ค้างชำระเกินกำหนด (Overdue)						
ไม่เกิน 3 เดือน (Below 3 months)	147.53	50.94	32.20	10.27	89.68	25.84
3 - 6 เดือน (3 - 6 months)	3.45	1.19	11.10	3.55	66.40	19.14
6 - 12 เดือน (6 - 12 months)	8.46	2.92	11.26	3.59	33.81	9.74
มากกว่า 12 เดือน (Over 12 months)	30.40	10.50	40.68	12.98	0.77	0.22
รวมลูกหนี้การค้า (Total trade receivable)	289.61	100.00	313.40	100.00	347.02	100.00
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for Doubtful Accounts)	(10.47)		(5.50)		(4.51)	
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ (Total Net trade receivables)	279.14		307.90		342.51	
ลูกหนี้อื่น (Other receivables)	2.12		1.16		0.70	
รวมลูกหนี้การค้า-สุทธิและลูกหนี้อื่น (Total net trade receivables and other receivables)	281.26		309.06		343.21	

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระของบริษัท ณ สิ้นปี 2558-2560 มีสัดส่วนร้อยละ 45.06 ร้อยละ 69.61 และ ร้อยละ 34.45 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ โดยเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 25.84 ร้อยละ 10.27 และร้อยละ 50.94 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ และเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระระหว่าง 3 - 6 เดือนซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ 19.14 ร้อยละ 3.55 และร้อยละ 1.19 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ

ณ สิ้นปี 2560 ลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 - 6 เดือน มีมูลค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัท มีการส่งมอบโครงการขนาดใหญ่จำนวนมากในช่วงสิ้นงวดดังกล่าว และมีบางโครงการที่วันครบกำหนดชำระเงินไม่ตรงกับรอบการชำระเงินของลูกค้า จึงทำให้การชำระเงินของลูกค้าดังกล่าวล่าช้าออกไป นอกจากนี้ยังมีลูกค้าบางส่วนที่เป็นหน่วยงานราชการซึ่งใช้เวลาในการเบิกจ่ายชำระค่าสินค้าที่ใช้เวลานานกว่าบริษัททั่วไป

สำหรับนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ บริษัทฯ จะใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึง ความน่าเชื่อถือของลูกค้า ความมั่นคงขององค์กรประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีต อายุของลูกหนี้ที่ค้างค้าง และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น โดยแยกประเภทของลูกหนี้เป็น 2 ประเภทหลักคือ

1. ลูกหนี้ที่เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจไม่มีการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
2. ลูกหนี้ที่เป็นเอกชนทั่วไป บริษัทฯ จะพิจารณาจากระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ โดยประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของมูลค่าของจำนวนหนี้ที่ผิดนัดชำระแต่ละรายดังนี้

The above table indicates that paid or not due receivables of the Company as of 2015-2017 years ends accounted for 45.06%, 69.61% and 34.45% respectively of total trade receivables, before allowances for doubtful accounts. During these year-end periods, receivables that were below 3 month overdue accounted for 25.84%, 10.27% and 50.94% respectively of total trade receivables, before allowance for doubtful accounts; those that were to 3 to 6 month overdue accounted for 19.14%, 3.55% and 1.19% respectively of total trade receivables, before allowance for doubtful accounts .

As of 2017 year-end, the debtor were to 3 - 6 months significantly increased because of massive mega projects consignments during this period. For some projects, the due date of payment was not match t the due date of customer's payment so the due date of customer's payment was delayed. In addition, some customers were public sector; therefore, period of payment would be longer than private sector.

Regarding its allowance for doubtful account policy, the Company estimates potential loss incurred from each debtor based on creditability, organizational stability, payment history, aging profile and the prevailing economic circumstances. Debtors are divided into two main types as follows

1. Government agencies and state enterprises for which no allowance is made.
2. Private organizations, for which the Company will consider allowance based on the period in default. The allowance is estimated as a percentage of the debt value in default as follows;

สำหรับนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ บริษัทฯ จะใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ ความมั่นคงขององค์กรประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีต อายุของลูกหนี้ที่ค้างค้าง และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น โดยแยกประเภทของลูกหนี้เป็น 2 ประเภทหลักคือ

1. ลูกหนี้ที่เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจไม่มีการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
2. ลูกหนี้ที่เป็นเอกชนทั่วไป บริษัทฯ จะพิจารณาจากระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ โดยประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของมูลค่าของจำนวนหนี้ที่ผิดนัดชำระแต่ละรายดังนี้

Regarding its allowance for doubtful account policy, the Company estimates potential loss incurred from each debtor based on creditability, organizational stability, payment history, aging profile and the prevailing economic circumstances. Debtors are divided into two main types as follows

1. Government agencies and state enterprises for which no allowance is made.
2. Private organizations, for which the Company will consider allowance based on the period in default. The allowance is estimated as a percentage of the debt value in default as follows;

จำนวนวันที่ผิดนัดชำระหนี้ No. of days in Default	สัดส่วนการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ Rate of Reserve
> 180 วัน (> 180 days)	ร้อยละ 20 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด (20% of total debts in default)
> 240 วัน (> 240 days)	ร้อยละ 40 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด (40% of total debts in default)
> 365 วัน (> 360 days)	ร้อยละ 100 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด (100% of total debts in default)

สินค้าคงเหลือ

ณ สิ้นปี 2558-2560 บริษัทฯ มีสินค้าคงเหลือก่อนหักสำรองค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ จำนวน 269.03 ล้านบาท 247.46 ล้านบาท และ 207.77 ล้านบาทตามลำดับ โดยส่วนประกอบของสินค้าคงเหลือที่มีปริมาณมากที่สุด คือ สินค้าสำเร็จรูป ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อสินค้าคงเหลือรวม ร้อยละ 93.52 ร้อยละ 92.58 และร้อยละ 91.18 ตามลำดับ เนื่องจากบริษัทฯ จะต้องจัดเก็บสินค้าบางอย่างในจำนวนที่เพียงพอเพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าได้ทันที เช่น ระบบประชุมทางไกลด้วยเสียง ระบบประชุมทางไกลเสมือนจริง เป็นต้น นอกจากนั้น

ณ สิ้นปี 2559 ปริมาณสินค้าสำเร็จรูปมีมูลค่า 229.10 สินค้าส่วนใหญ่ในสินค้าสำเร็จรูปก็ยังคงเป็นกล่องรับสัญญาณ (Set Top Box) ซึ่งบริษัทได้จำหน่ายให้กับประชาชนตามนโยบายของ กสทช. ในปี 2560 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามูลค่าสินค้าสำเร็จรูปลดลงจากปี 2559 รวม 39.65 ล้านบาท

Inventory

At 2015-2017 year-ends, the Company had inventory, before allowance for impairment of 269.03 million Baht, 247.46 million Baht and 207.77million Baht respectively mostly with finished goods accounting for 93.52%, 92.58% and 91.18% respectively. The Company must retain sufficient stock of certain goods based on customer demand, e.g. audio conference system, telepresence systems, etc.

In 2016, the finished goods were 229.10, mostly it was Set Top Box that the company followed NBTC'S policy for selling in 2016. Thus, finished goods in 2016 decreased to totally 39.65 million Baht.

	ณ 31 ธ.ค. 2560 (As of December 31, 2017)		ณ 31 ธ.ค. 2559 (As of December 31, 2016)		ณ 31 ธ.ค. 2558 (As of December 31, 2015)	
	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)	ล้านบาท (Mil.Baht)	ร้อยละ (%)
สินค้าสำเร็จรูป (Finished goods)	189.45	91.18	229.10	92.58	251.59	93.52
งานระหว่างทำ (Goods-in-process)	16.43	7.91	13.49	5.45	13.98	5.20
อะไหล่และวัสดุ (Spare parts and supplies)	0.69	0.33	0.09	0.04	0.13	0.04
สินค้าระหว่างทาง (Goods- in- transit)	1.20	0.58	4.78	1.93	3.33	1.24
รวมสินค้าคงเหลือ (Total inventory)	207.77	100.00	247.46	100.00	269.03	100.00
หัก : การปรับลดราคาทุนให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (Less: Cost to net receivable value)	(28.35)		(26.20)		(17.34)	
สินค้าคงเหลือ – สุทธิ (Net inventory)	179.42		221.26		251.69	

ในการประมาณค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสินค้าเสื่อมสภาพ สินค้าเก่าล้าสมัย เคลื่อนไหวช้า หรือเสื่อมคุณภาพจากอายุโดยประมาณของสินค้าแต่ละชนิด และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดย ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 17.34 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 26.20 ล้านบาท และ ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 28.35 ล้านบาทโดยบริษัทฯ ได้มีการกำหนดนโยบายในการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือดังนี้

In estimating allowance for impairment, the Management assesses potential losses incurred from deteriorated, obsolete, slow-moving or degraded inventories based on aging analysis and market trends. The Company reserved for allowance 17.34 million Baht at the end of 2015, 26.20 million Baht at the end of 2016 and 28.35 million Baht at the end of 2017. The policy on allowance for impairment of inventory is as follows:

อายุสินค้าคงเหลือ Age of inventory	สัดส่วนการตั้งค่าเผื่อการลดลง ของมูลค่าสินค้าคงเหลือ Rate of Reserve for Impairment of Inventory	มูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 60 (ล้านบาท) Value of Inventory as of December 31, 2017 (Mil.Baht)	มูลค่าการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 60 (ล้านบาท) Value of Allowance for Impairment of Inventory as of December 31, 2017 (Mil.Baht)
1-2 ปี (1 - 2 years)	10%	28.99	2.90
2-3 ปี (2 - 3 years)	20%	69.72	13.94
3-4 ปี (3 - 4 years)	30%	23.12	6.94
4-5 ปี (4 - 5 years)	40%	1.39	0.56
5 ปีขึ้นไป (5 years and over)*	100%	6.75	4.01

หมายเหตุ (Notes) :

* กรณีสินค้าไม่เสื่อมสภาพและไม่ตกทุน อายุสินค้าคงเหลือ 5-10 ปี ตั้งค่าเผื่อ 50% และเมื่ออายุสินค้ามากกว่า 10 ปี ตั้งค่าเผื่อ 100%

* In case of inventories that are not impaired or obsolete, 50% reserve shall be made for inventories aged 5-10 years , and 100% for those aged more than 10 years

จากนโยบายดังกล่าว ส่งผลทำให้ ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ มีการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 2.15 ล้านบาท

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์

บริษัทฯ มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิจำนวน 88.72 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 114.13 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 และจำนวน 153.51 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ ร้อยละ 9.51 ร้อยละ 13.62 และร้อยละ 21.16 ตามลำดับ โดยในปี 2558 บริษัทฯ มีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 24.96 ล้านบาท อุปกรณ์โครงข่าย 14.32 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงานจำนวน 5.5 ล้านบาท และยานพาหนะจำนวน 1.20 ล้านบาท และปี 2559 บริษัทฯ มีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 7.59 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงาน 6.28 ล้านบาท และสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง 36.50 ล้านบาทซึ่งเป็นสินทรัพย์ในกลุ่มสายใยแก้วนำแสง สำหรับปี 2560 บริษัทฯ มีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 0.88 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงาน 9.61 ล้านบาท สินทรัพย์ในกลุ่มใยแก้วนำแสงระหว่างติดตั้ง 56.89 ล้านบาท

(ข) สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานเท่ากับจำนวน (74.40) ล้านบาท 53.18 ล้านบาท และ 63.25 ล้านบาทตามลำดับ ปี 2559 กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 127.58 ล้านบาทเนื่องจากบริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและรายได้ค้างรับ และสินค้าคงเหลือลดลง สำหรับปี 2560 กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 10.07 ล้านบาทจากสินค้าคงเหลือลดลง

In accordance with policy, the Company allowed 2.15 million Baht increased for impairment at 2017 year-end.

Lease hold improvement and equipment

The Company's lease hold improvement and equipment totaled 88.72 million Baht at the year end 2015, 114.13 million Baht at the year-end 2016 and 153.51 million Baht at the year-end 2017 figured as 9.51%, 13.62 % and 21.16% respectively. In 2015, the Company invested 24.96 million Baht in test equipment, 14.32 million Baht in network equipment and 5.50 million Baht in office equipment and 1.20 million Baht in vehicles. In 2016, the Company invested 7.59 million Baht for test equipment, 6.28 million Baht for office equipment and 36.50 million Baht for fiber-optic installation asset.

In 2017, the Company invested 0.88 million Baht for test equipment, 9.61 million Baht for office equipment and 56.89 million Baht for fiber-optic installation asset.

(b) Liquidity

Cash flow

In 2015-2017, the Company recorded cash flows from operating activities of (74.40) million Baht and 53.18 million Baht and 63.25 million Baht respectively. The cash flow from operating activities in 2016 increased 127.58 million Baht. due to the company had trade and other receivables and accrued income and reduced of inventory In 2017, Cash flow from operating activities increased 10.07 million Baht from decreasing of inventory.

กระแสเงินสดที่ใช้ไป จากกิจกรรมการลงทุนของบริษัทฯ ในปี 2558-2560 เท่ากับจำนวน จำนวน 45.92 ล้านบาท จำนวน 47.29 ล้านบาท และจำนวน 53.37 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งในปี 2560 บริษัทฯได้ลงทุนในโครงการสายใยแก้วนำแสงที่อยู่ในระหว่างติดตั้ง จำนวน 56.88 ล้านบาท

กระแสเงินสดได้มา จากกิจกรรมจัดหาเงินของบริษัทฯ ในปี 2558 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มา จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 118.26 ล้านบาท เนื่องจากมีเงินสดรับจากการกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และการใช้วงเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันมีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 30 ล้านบาท ปี 2559 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดใช้ไป จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 17.06 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว 60 ล้านบาทหากแต่มีการจ่ายคืนเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่สถาบันการเงิน 29.64 ล้านบาท จ่ายดอกเบี้ย 10.04 ล้านบาท และจ่ายปันผล 35 ล้านบาท สำหรับปี 2560 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มา จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 0.96 ล้านบาท โดยบริษัทฯมีเงินสดรับจากเงินกู้ระยะสั้น 34.69 ล้านบาท แต่มีการจ่ายคืนเงินกู้ระยะสั้นและระยะยาว 23.03 ล้านบาท และมีการจ่ายดอกเบี้ย 10.70 ล้านบาท

The cash flow used in the Company's investing activities in 2015-2017 was 45.92 million Baht, 47.29 million Baht and 53.37 million Baht respectively. In 2017, fiber optic installation asset was 56.88 million Baht.

The Cash flow generated from financing activities in 2015 was 118.26 million Baht from increasing in bank overdrafts and short-term loans from banks including dividend paid 30 million baht. In 2016 the cash flow from financing activities was 17.06 million Baht due to cash received from long-term loan 60 million baht but there was repayment of short-term and long-term loan 29.64 million baht and also from interest paid 10.04 million baht and dividend paid 35 million baht. In 2017, the cash flow from financing activities was 0.96 million baht from increasing in bank overdrafts and short-term loans from banks 34.69 million baht but there was payments of liabilities under finance lease agreements and repayment of long-term loan 23.03 million baht and also interest paid 10.70 million baht.

หน่วย : ล้านบาท Unit : Million Baht	ปี 2560 2017	ปี 2559 2016	ปี 2558 2015
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน (Net cash flow from (used in) operating activities)	63.25	53.18	(74.4)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน (Net cash flow from (used in) investing activities)	(53.37)	(47.29)	(45.92)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน (Net cash flow from (used in) financing activities)	0.96	(17.06)	118.26
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ (Net increase (decrease) in cash and cash equivalents)	10.84	(11.17)	(2.06)

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2558 – 2560 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 1.86 เท่า 1.69 เท่า และ 1.42 เท่าตามลำดับ และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 1.24 เท่า 1.11 เท่า และ 0.99 เท่าตามลำดับ สาเหตุที่อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วมีส่วนต่างจากอัตราส่วนสภาพคล่องค่อนข้างมากนั้น เนื่องจากบริษัทฯ มีสัดส่วนสินค้าคงเหลือต่อสินทรัพย์หมุนเวียนในอัตราที่สูงคิดเป็นร้อยละ 33.18 ร้อยละ 34.66 และร้อยละ 21.16 ตามลำดับ

บริษัทฯ มี Cash Cycle เท่ากับ 150.47 วัน ในปี 2558 และ 299.32 วัน ในปี 2559 และ 275.68 วันในปี 2560สาเหตุที่ทำให้ Cash Cycle ในปี 2559 เพิ่มขึ้น 148.85 วันจากปี 2558 เนื่องจากระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 101.77 วัน เป็น 155.44 วัน และระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 132.85 วันเป็น 205.63 วัน ลูกค้ารายใหญ่ของบริษัทฯ เป็นหน่วยงานราชการ ซึ่งมีระยะเวลาและขั้นตอนในการชำระค่าสินค้ามากกว่าบริษัททั่วไป จึงทำให้ระยะเวลาเก็บหนี้ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับปี 2560 บริษัทฯสามารถเก็บหนี้ของหน่วยงานราชการบางหน่วยงานซึ่งมูลค่ามีนัยสำคัญ จึงทำให้ cash cycle ของบริษัทฯ ลดลงจากปี 2559 23.63 วัน

Liquidity ratios

As of 2015-2017 year end, the Company recorded a current ratio of 1.86, 1.69 and 1.42 respectively and a quick ratio of 1.24, 1.11 and 0.99 respectively. The difference between the quick and the current ratios was quite substantial due to a high proportion of inventory to current assets, which accounted for 33.18 %, 34.66% and 21.16% respectively

The Company's cash cycle was 150.47 days in 2015, 299.32 days in 2016 and 275.68 days in the increasing 148.85 from 2015 due to average days sales increase from 101.77 days to 155.44 days and increase in average collection period from 132.85 days to 205.63 days. The significant reduction of cash cycle in year 2017 was affected from the billing collection on many big projects of Government agent which completed in year.

	ปี 2560 2017	ปี 2559 2016	ปี 2558 2015
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า) Current ratio (time)	1.42	1.69	1.86
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว(เท่า) Quick ratio (time)	0.99	1.11	1.24
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน) Average collection period (days)	194.74	205.63	132.85
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน) Average sales period (days)	134.96	155.44	101.77
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน) Payment period (days)	54.01	61.75	49.69
Cash Cycle (วัน) Cash Cycle (days)	275.69	299.32	150.47

(ค) แหล่งที่มาของเงินทุน

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2558-2560 บริษัทฯ มีหนี้สินรวม จำนวน 448.82 ล้านบาท จำนวน 405.74 ล้านบาท และจำนวน 447.67 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งมูลค่าหนี้สินไม่แตกต่างกันมากในแต่ละปี ซึ่งหากพิจารณาโครงสร้างหนี้สินของบริษัทฯ จะพบว่าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งหากคิดเป็นสัดส่วนต่อหนี้สินรวมจะเท่ากับ ร้อยละ 91.08 ณ สิ้นปี 2558 ร้อยละ 92.91 ณ สิ้นปี 2559 และร้อยละ 93.90 ณ สิ้นปี 2560 โดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญประกอบด้วย เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ยืมประเภทเงินเบิกเกินบัญชี และ LC/TR และเจ้าหนี้การค้า คิดเป็นร้อยละ 83.69 ของหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2560

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2558 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 483.70 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 23.40 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นจากผลประกอบการของบริษัทฯ จำนวน 53.39 ล้านบาทและมีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 30 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 432.02 ล้านบาท ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 51.68 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิจากผลประกอบการของบริษัทฯ จำนวน 24.72 ล้านบาท

สำหรับปี 2560 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 400.40 ล้านบาท ลดลงจาก สิ้นปี ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 31.62 ล้านบาท เนื่องจากการประกอบการขาดทุน

(c) Source of fund

Liabilities

At 2015-2017 year end, the Company had total liabilities of 448.82 million Baht, 405.74 million Baht and 447.67 million Baht respectively. The Company's liabilities structure, most of its liabilities were current liabilities used in business operations, which was 91.08% of total liabilities in 2015 year end, 92.91% of total liabilities in 2016 and 93.90% of total liabilities in 2017. The most current liabilities included loans from financial institutions, which mostly are overdraft and LC/TR and trade receivable of 83.69% of total liabilities in 2017 year end.

Shareholder's equity

In 2015, the shareholder's equity was 483.70 million Baht, as 23.40 million Baht increased from 2014 because of the Company's greater net profit of 53.39 million Baht, and dividend payment of 30 million Baht.

In 2016, the shareholder's equity was 432.02 million Baht, as 51.68 million Baht decreased from 2015 because of the Company's net loss of 24.72 million Baht, other net profit and loss from actuarial science estimation of 8.04 million Baht and dividend payment of 35 million Baht.

In 2017, the shareholder's equity was 400.40 million Baht, as 31.62 million Baht decreased from 2016 because of the Company's net loss.

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ (Financial Ratio)

รายการ (Financial Ratio)	ปี 2560 (2017)	ปี 2559 (2016)	ปี 2558 (2015)
อัตราส่วนสภาพคล่อง Liquidity Ratio			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.42	1.69	1.86
Current Ratio (time)			
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.99	1.11	1.24
Quick Ratio (time)			
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.16	0.14	(0.24)
Cash Flow Ratio (time)			
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	1.87	1.78	2.75
Account Receivable Turnover (time)			
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	194.74	205.63	132.85
Average Collection Period (days)			
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	2.70	2.35	3.59
Inventory Turnover (time)			
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	134.76	155.44	101.77
Average Days Sale (days)			
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	6.76	5.91	7.35
Account Payable Turnover (time)			
ระยะเวลารับชำระหนี้ (วัน)	54.01	61.75	49.69
Average Payment Period (days)			
Cash Cycle (วัน)	275.68	299.32	150.47
Cash Cycle (days)			
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร Profitability Ratio			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	19.76	22.39	26.79
Gross Profit Margin (%)			
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	(5.63)	(3.86)	6.70
Operating Profit Margin (%)			
อัตรากำไรอื่น (%)	0.87	0.26	0.83
Other Income Margin (%)			
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	(260.05)	(369.31)	(94.25)
Cash to Make a Profit Ratio (%)			
อัตรากำไรสุทธิ (%)	(4.64)	(3.45)	5.20
Net Profit Margin (%)			
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(7.60)	(5.40)	11.31
Return on Equity (ROE) (%)			
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน Efficiency Ratio			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(3.75)	(2.79)	6.54
Return on Assets (%)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	(2.22)	0.14	108.02
Return on Fixed Asset (%)			
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.81	0.81	1.26
Total Asset Turnover (time)			
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน Financial Policy Ratio			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.12	0.94	0.93
Debt to Equity Ratio (time)			
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	0.31	0.79	10.27
Interest Coverage Ratio (time)			
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.63	0.46	(0.78)
Coverage Obligation (time)			
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	-	(141.59)	56.18
Dividend Payout (%)			